

Er was eens... begon grootvader zijn verhaal.

Ja ja, lang geleden, in een ver land. Aloïs en Alexander begonnen alvast terugtrekkende bewegingen te maken en te bedenken of ze niet met een vriendje hadden afgesproken, toevallig. Als opa eenmaal op de vertelstoel zat, dan was er namelijk geen ontkomen aan. Opa was kapitein geweest en had in zijn jonge jaren de wereldzeeën bevaren. Hij had van die versleten, grijzige tattoos op zijn gerimpelde armen, maar je kon de hartjes en de kronkelende drakenstaarten nog wel herkennen. Opa vertelde maar al te graag over zijn avonturen, al hadden de broertjes wel door dat hij de verhalen nog spannender probeerde te maken dan ze al waren.

De golven in opa's verhalen waren hoger dan de hoogste torenflats en de zeemonsters gevaarlijker dan de weerwolf, Dracula en jaws bij elkaar. Dat opa nog leefde mocht gerust een wonder heten, want hij was in de allerheftigste stormen terecht gekomen die je maar kon bedenken, was op eenzame stranden gesmaakt en had honderden kameraden zien verdrinken. Als je opa moest geloven kwam je op de oceaan elke vijftig zeemijl wel een onbewoond eiland tegen en stikte het er van de piraten. En als hij het daar nu bij gelaten had, waren de verhalen misschien nog een beetje geloofwaardig gebleven, maar steevast kwam er ook een prachtige blonde zeemeermin voor in opa's verhalen.

Nou eigenlijk speelt dit verhaal niet eens zo heel lang geleden, vervolgde grootvader. En hij keek een beetje anders dan anders als hij een verhaal ging vertellen. Zijn stem klonk ook zachter.

De jongens werden nieuwsgierig. Ze besloten dat het te hard regende om naar buiten te gaan en dat ze toch niks beters te doen hadden. Ze konden net zo goed even blijven om te horen wat opa nu weer verzonnen had. Je hebt van die opa's die je altijd dingen willen leren en je hebt opa's die je zelden ziet. Er zijn ook opa's die met je gaan knutselen, of opa's die graag voorlezen of een beetje met je gaan wandelen (saaaai??!!). De opa van Aloïs en Alexander verzon graag verhalen. En daarvoor had hij publiek nodig. Oma zei altijd dat ze niet geïnteresseerd was in zijn kletsverhalen, mam en pap waren op hun werk, dus Aloïs en Alexander waren geregeld de pineut.

Opa stond op en zei: Kom eens mee ik laat jullie iets zien.

Ze liepen achter hem aan naar de zolder. Helemaal achter in de hoek stond een grote houten kist. Oud, gebutst en met een flink hangslot erop. Zo'n echte zeeroverskist. Opa pakte uit zijn achterzak een sleutel en maakte het slot los. De kist ging krakend en piepend open. De geur van cederhout steeg op. Ja, ja zei opa trots, het is er nog allemaal en het lijkt erop dat de motten de boel nog niet hebben aangevreten. Hij begon in de kist te rommelen. Eerst kwam er een enorme jas tevoorschijn, met een grote capuchon en een flinke kraag. Echt rendierbont, vertelde opa met enige trots. Toen kwamen er grote leren schoenen, stevige wollen truien, sokken en wanten, een zware leren broek, enorme sneeuwschoenen en.... helemaal onderin lag een landkaart met daarnaast een dolk en een verrekijker op pootjes. Een statief heet dat, instrueerde opa, leren jullie op school dan helemaal niks? Jongens, weten jullie wat dit is? Dit is mijn Noordpooluitrusting. Ik ben namelijk een paar jaar geleden vertrokken naar Lapland.

Ja, opa en toen heeft u de Kerstman toevallig ook ontmoet. Dat is toen zeker uw beste vriend geworden? De jongens wilden opa duidelijk laten merken dat ze hem wel door hadden met zijn sterke verhalen. Hij zou in dit geval toch echt met iets op de poppen moeten komen wat echt gebeurd was.

Opa klopte het stof uit de jas van rendierbont en trok hem aan. Opeens leek hij wel een eskimo.

Hij klapte het deksel van de kist dicht en ging er eens goed voor zitten.

Deze jas heeft mijn leven gered, verklaarde hij plechtig en hij aaide over het bont. Moet je eens voelen jongens, zo voelt echt rendierbont. De jongens huiverden en deden snel een paar stapjes achteruit. He bont, getver, de

vacht van dooie beestjes. Opa was toch wel een echte sadist, concludeerden ze. Dat viel tegen, want ze vonden opa eigenlijk wel een geschikte kerel. Hoe kon hij zo enthousiast zijn over deze bontjas?

Ik ging dus naar de Noordpool, ging grootvader verder. Waarom? In die tijd was de Noordpool nog behoorlijk onbekend gebied, een enorme zee die bijna helemaal bevroren is. Al honderden jaren proberen mensen langs de Noordpool te varen om zo naar China en Amerika te gaan. Mijn bemanning en ik gingen dat ook proberen. We vertrokken met een schip vol voorraad uit de haven van Rotterdam. Eerst op weg naar Lapland in het noordelijkste puntje van Noorwegen, Zweden en Finland. We volgden de kust met zijn schitterende fjorden. In het begin was er overdag nog veel te bekijken maar hoe verder we naar het noorden kwamen, hoe saaier het allemaal werd. Nu weten jullie misschien dat het dicht bij de poolcirkel in de winter de hele dag donker is en in de zomer is het juist de hele dag licht. Je zou er de draad van kwijtraken.

Dat gebeurde dus ook.

We waren uit Rotterdam vertrokken in oktober, een beetje laat in het jaar. We voeren naar het noorden. Elke dag kwam de zon een beetje later op en ging hij vroeger onder. Tot er helemaal geen daglicht meer te bekennen was, de zon kwam niet meer boven de horizon.

Het was waanzinnig koud en dat op volle zee! We realiseerden ons dat het rond de Noordpool en op de Noordelijke Ijszee nog kouder zou zijn, zo koud dat zelfs het zoute water van de zee bevroren zou zijn. Dat er enorme ijsschotsen en ijsbergen in die ze zouden drijven. En daar wilde je niet mee in aanvaring komen, want dan zou het schip bijna zeker zinken. Onze missie leek dus volledig te mislukken.

Tenzij... tenzij we gingen overwinteren in Lapland en in het voorjaar verder zouden varen. Ik deed mijn voorstel aan de bemanning en iedereen was het erover eens dat dat de enige mogelijkheid was om van deze tocht misschien nog een succes te maken. In die nacht die nooit meer over leek te gaan, gingen we dus aan land in de havenstad Honningsvåg. Een grote stad dat wel, met genoeg lichtmasten en lantaarns om te kunnen zien wie je tegenkwam op straat. Maar we besloten dat we geen zin en geld hadden om daar de hele winter rond te hangen. We zochten een paar rendieren met een slee erachter en we huurden een gids die met ons mee wilde het binnenland in. Want we wilden op avontuur, iets nieuws ontdekken.

Op een ochtend (nou ja op de klok zag je dat het ochtend was) vertrokken we. We hadden geprobeerd warme kleren te kopen want Arne, onze gids had ons gezegd dat het ongelooflijk koud zou worden. We waren dus dik ingepakt en zo gingen we op pad met een flinke lading eten voor onderweg door Lapland. Het sneeuwde de eerste dagen niet. Het vroom alleen erg hard. Overnachten deden we in kleine dorpen en steden maar het landschap werd steeds eenzamer. De wegen werden paden met een laag sneeuw erop zodat de slee met de rendieren ervoor gemakkelijk vooruit kwam. Het landschap was fantastisch met dennebossen en heuvels en daarna met grote vlaktes waar niet veel leek te groeien.

Er waren momenten onderweg waarop we dachten dat we droomden. Aan de hemel waren de meest fantastische kleuren te zien die je je maar kon bedenken. Blauw, rood, groen, paars, wit, geel. Toen we het voor het eerst zagen, dachten we dat er ergens een enorme lichtshow werd gegeven. Noorderlicht, vertelde Arne. Dit is nu het beroemde Noorderlicht. We stapten af en gingen op onze rug in de sneeuw liggen. Het was ongelooflijk, alsof er een enorme tovenaars wolken van gekleurd licht door het heelal strooide.

We genoten er dagenlang van. Steeds weer veranderde de hemel van kleur, steeds kwamen er nieuwe wolken van licht en kleur.

Maar toen betrok de hemel, het weer werd slechter en we zagen geen noorderlicht meer. Het begon te sneeuwen, eerst een beetje, toen wat harder en toen we dachten dat het echt niet harder kon sneeuwen, toen werd het een sneeuwstorm. De wind gierde, de sneeuw leek niet meer van boven maar van voren en van achteren tegelijk te komen. Vreselijk, de sneeuwvlokken sneden in je gezicht en je zag geen hand voor ogen. Je had het gevoel dat je voor elke stap vooruit al je krachten moest inzetten. De rendieren trokken zich er weinig van aan en ook Arne maakte zich eerst niet druk.

We ploeterden verder, uur na uur op zoek naar een dorpje. De weg was helemaal ondergesneeuwd, en zelfs Arne moest na een tijdje toegeven dat hij niet meer wist waar we waren.

In de meeste landen waar je op reis gaat, zorg je dan dat je een onderkomen hebt voor de nacht, maar ja in Lapland was het een en al nacht... compleet met de gebruikelijke gevaren: doodvriezen, opgevreten worden door een vriendelijke troep wolven, verhongeren, in een wildklem belanden, je benen breken enzovoort.

We realiseerden ons dat we in zogeheten penibele situatie terechtgekomen waren.

Het lukte ons om een gammele tent te bouwen, zodat we een beetje beschut waren. We hadden ook nog wat brandhout op de slee, zodat we een klein vuurtje konden maken. En daar zaten we dicht tegen elkaar aan, te wachten tot het zou ophouden met sneeuwen. Dat was het beste wat ons nu kon overkomen.

Maar het bleef sneeuwen. En misschien weet je wat mannen doen die bang zijn en dat niet willen toegeven? Die gaan op elkaar schelden en mekaar verwijten maken. Het werd er dus bepaald niet gezelliger op.

Zo zaten we daar, alsof we nu al van de aardbodem waren verdwenen.

Tot één van ons riep: ik hoor iets, ssst. Hebben jullie dat ook gehoord? Wolven? Nee, nee, het lijkt wel een kinderstem.

Dat kan toch niet, reageerden de anderen. Maar we luisterden allemaal of we ook iets hoorden boven het gieren van de wind uit. Daar was het weer... Echt een kinderstem. Een kind dat huilde. Thuis in Nederland zou je nog kunnen denken aan een krolse kat maar die waren er in Lapland niet. Dit moest een kindje zijn, in een sneeuwstorm! We schenen met onze zaklampen in het rond, maar zagen niets. We besloten op onderzoek uit te gaan, het geluid achterna. Gevaarlijk omdat je nooit wist of er niet toch een paar wolven in de buurt waren. We liepen eerst naar het westen maar toen werd het geluid minder. We liepen naar het noorden, dat was ook niet de goede richting, naar het oosten dan. Toen kwam het geluid dichterbij. Maar plotseling hield het op...

We liepen door en begonnen te roepen.

Er kwam een zwak antwoord. Daar liepen we op af. En opeens stonden we oog in oog met een enorme hond die fel stond te blaffen. Achter die hond zagen we een rendier dat op de grond lag en tegen dat rendier aan lag een vrouw met een kindje. Het kindje huilde en de vrouw riep met een zwakke stem tegen de hond.

De hond ging liggen en we konden langs.

De vrouw huilde opeens bijna net zo hard als de baby. Ze zag er zielig uit. Arne vroeg haar wie ze was en wat ze hier deed in de sneeuw.

Ook verdwaald, net als wij. Ze heette Illona, wat licht betekent, en ze paste op de rendieren en toen ze ze tegen de avond terug had gebracht naar het dorp bleek dat er een rendier weggelopen was van de kudde. Zij was er met haar hond achteraan gegaan en had het dier na lang zoeken gevonden. Maar toen was ze inmiddels wel de weg naar het dorp kwijt. Ze was moe, haar kindje had honger en zij ook. Ze was zo bang geweest dat ze zou doodvriezen. Daarom was ze achter een rotsblok gekropen en had het rendier zover gekregen dat het ook ging liggen. Zo kon ze ertegenaan kruipen en zichzelf en haar kindje een beetje warm houden. En nu waren wij er, ze dacht dat ze gered was.

We namen Illona mee naar onze gammele tent en ons flakkerende vuur en gaven haar wat te eten. We vertelden hoe wij op deze plek terecht gekomen waren. Avontuur... Nou ja we hadden eigenlijk wel meer dan genoeg van dit avontuur. We wilden naar huis, maar hoe?

Samen met Illona maakten we een plan. We zouden eerst gaan slapen, de hond zou de wolven op afstand houden. Dan zouden we over een paar uur vertrekken en proberen haar dorp te vinden.

Zo gebeurde het.

We gingen op pad en zowaar werd de sneeuwstorm minder. Het begon zelfs even te schemeren rond een uur of 12. Blijkbaar hadden we de donkerste dagen nu achter ons.

Daar liepen we langs een enkel boompje, over heuvels, door dalen, tot we in de verte een grote ijsvlakte zagen opdoemen. Illona gaf een schreeuw. Ja, ja, dit herkende ze. Hier was ze met haar kudde wel eens geweest. NU moesten we langs het meer en dan een heuvel over en dan waren we bij haar huis.

Nou, dat leek een makkie. Na zoveel storm en sneeuw en gevaar, zou dit ook nog wel lukken. We werden weer een beetje positiever en maakten grapjes over wat we het eerst zouden doen als we thuis waren. Alleen... we hadden even geen rekening gehouden met de wolven.

In de verte zagen we opeens een donkere, bewegende streep. Arne wees me erop. Een roedel, ze zouden ons volgen en als we een teken van zwakte zouden geven, zouden ze aanvallen. Het was nu zaak ons hoofd erbij te houden en door te lopen.

Illona kon echter niet zo snel vooruit, ze was nog behoorlijk zwak.

De wolven kwamen al dichterbij en liepen nu niet alleen aan de linkerkant maar ook rechts. Ze begonnen ons in te sluiten, fluisterde Arne.

Ik dacht na wat we konden doen. Hoe ver zou het nog zijn? Konden we de wolven iets voeren waardoor ze zouden vertrekken? Kon de hond niks doen?

Ik vroeg het aan Arne en die overlegde met Illona. Zij wist wel hoe je met wolven moest omgaan, vertelde ze.

We moesten samen in een kring staan met de rug naar elkaar toe en dan wachten tot de wolven nog een beetje dichterbij kwamen. En dan opeens allemaal zo hard mogelijk schreeuwen, gillen roepen en met stokken slaan en met stenen gooien. We begonnen snel in de sneeuw te graven op zoek naar stenen en takken. Het duurde wel even voordat we genoeg hadden. De wolven kwamen nog dichterbij. We zetten de rendieren en onze slee midden in de kring en gingen er met de rug naartoe staan. De hond tussen ons in. Want die had de belangrijkste taak: aanvallen en echt achter de wolven aanjagen.

Het was een kwestie van enkele minuten of de wolven zouden echt aanvallen. We draaiden ons om en gilden en schreeuwden en riepen en gooiden en stampten en sloegen met stokken minutenlang minutenlang minutenlang. Toen zagen we dat de wolven stilhielden. Ze aarzelden. Wij schreeuwden nog harder, nog harder. En toen.... gingen ze ervandoor met de staart tussen de poten.

We zakten op de grond en vielen elkaar om de nek.

En toen we daar zo zaten, hoorden we het geluid van een motor. een motor?????

Illona sprong op en begon te zwaaien.

Daar kwam een snowjet nog een en nog een. Ja, ja we zijn hier, riep Illona.

De eerste snowjet was bij ons de man stapte af en viel Illona om de hals. Hij huilde, aaide Illona en haar kindje over hun hoofd en bleef maar vragen stellen.

Het was haar man.

En het dorp was vlakbij!!!!

We waren gered. Zo kwamen we in het Lappendorp en werden overladen met cadeaus. Ik kreeg deze praxchtige jas van rendierbont. Daar ben ik heel trots op We kregen lekker eten (nou ja, als je tenminste houdt van vers

rauw rendier vlees voor je ontbijt) en mochten blijven zolang als we wilden. Maar we hadden het wel gehad met al die kou en sneeuw. We wilden naar huis.

Alle sleeën uit het dorp werden dus opgetrommeld en wijzelf en onze spullen werden achterop geladen. En zo kwamen iwe heel snel weer in Honnigsvag, bij ons schip.

Een paar weken later waren we thuis.